
Kristian Jensen (Hovedindlæg)

Tak for det. Præsident, kollegaer, medlemmer af Nordisk Råd. De nordiske lande møder tidens udfordringer og kriser i et tæt samarbejde. Kriserne i og omkring Ukraine har i 2015 præget vores region og udgør også her en sikkerhedspolitisk udfordring. Med den ulovlige annektering af Krim og fortsatte støtte til separatisterne i Donbas har Ruslands adfærd manifesteret sig som en yderst konkret trussel mod Ukraine og andre østlige landes sikkerhed og europæiske ambitioner.

Vores holdning er klar og samstemmende: Ukraines suverænitet og uafhængighed, enhed og territoriale integritet skal respekteres. Vi støtter OSCE's vigtige arbejde med at fremme stabilitet i den østlige del af Ukraine og de internationale humanitære organisationers arbejde for de nødlidende. Vi bakker op om den ukrainske regerings ambitiøse reformmål og fremme af europæiske værdier og normer. De nordiske lande vil bidrage til at fastholde Ukraine på den internationale dagsorden. Vi opfordrer parterne til at arbejde for en fuld implementering af Minskaftalen, og vi støtter klart op om EU's sanktionspolitik over for Rusland. Vi har også et fortsat ønske om kritisk dialog med Rusland om europæiske og internationale spørgsmål. Derudover vil vi fortsætte det fredelige samarbejde med Rusland og de andre arktiske stater om arktiske spørgsmål, så vi kan fastholde Arktis som et lavspændingsområde.

Sikkerhedssituationen i de nordiske landes nærområder har i 2015 stået centralt i vores drøftelser. Det skyldes såvel den geopolitiske udvikling omkring Ruslands ulovlige annektering af Krim og destabiliseringen i det østlige Ukraine som den ændrede russiske fremfærd i Østersøregionen. Den aggressive russiske adfærd og retorik er bekymrende og kan skabe

unødvendig regional ustabilitet. Vi må dog nok konstatere, at en ny normaltilstand i vores region er opstået, og det skal vi forholde os til. De nordiske lande møder denne udfordring med solidaritet og styrket nordisk samarbejde. Vi tror på, at samarbejde og videndeling kan lede til øget sikkerhed, stabilitet og tillid i regionen, særlig når det hviler på et fælles værdigrundlag og en vilje til sammen at håndtere udfordringerne. Til trods for vores forskellige tilhørsforhold arbejder vi ligeledes tæt sammen inden for rammerne af EU, NATO og den nordisk-baltiske kreds.

Europa står over for en historisk udfordring. Krisen og udviklingen i f.eks. Syrien, Irak og Ukraine var bare nogle af årsagerne til, at det samlede antal personer, der globalt set var på flugt, nåede et nyt tragisk højdepunkt i 2014, et omfang, der ikke er set magen til siden anden verdenskrig. Tendensen er fortsat i 2015 med endnu højere tal, og omfanget ventes ikke at blive mindre inden for en overskuelig fremtid. Migrations- og flygtningesituationen lægger et stort pres på Europa. Der er tale om et problem for hele Europa, og der er derfor også behov for europæiske løsninger, hvor vi i de nordiske lande arbejder sammen for at medvirke konstruktivt.

Som ledende donorlande har de nordiske lande bl.a. også en fælles interesse i at fremme et styrket fokus på at yde et globalt bidrag til humanitær bistand og udviklingsbistand til de konfliktramte lande, til nærområderne og til transitlandene. Det blev bl.a. besluttet, at EU-medlemslandene skulle yde minimum 1 mia. euro til støtte for indsatsen i nærområderne gennem organisationer som UNHCR og World Food Program. Desuden blev det besluttet at støtte den kommende Emergency Trust Fond, der skal være med til at adressere de grundlæggende årsager bag tvungen og irregulær migration fra Afrika.

De nordiske lande lægger vægt på at sikre flygtningene værdige levevilkår i nærområderne. I de nordiske lande har vi særlig fokus på det sikkerhedspolitiske aspekt af migration som et udenrigspolitisk anliggende, og derfor er det også vigtigt, at der fortsat arbejdes med det diplomatiske spor for at finde en løsning i konflikterne for Libyen og Syrien samt at styrke stabiliseringsaspektet i forhold til Irak og bekæmpelsen af ISIL.

Bekæmpelsen af ISIL kræver en samtænkt civil indsats, der kan imødegå de faktorer, der skabte grobunden for ISIL. I den forbindelse er det vigtigt, at der støttes op om stabiliseringsarbejdet i Irak og i Syrien, samt at der støttes op om den irakiske regerings bestræbelser på at fremme en inklusiv og reformorienteret dagsorden.

I udenrigsministerkredsen sætter vi pris på den uddybning af samarbejdet i Nordisk Ministerråd, der er sket i f.eks. arbejdet med at bistå uafhængige russisksprogede medier i Baltikum og i arbejdet med at styrke brugen af det nordiske brand. Vi trækker netop på vores brand, vores værdier, vores prioriteringer og troværdighed i eksempelvis internationale forhandlinger. Det gælder også, når vi arbejder for valg af fællesnordiske kandidater til internationale organisationer. Det gør vi bl.a. gennem de rotationsordninger, som vi har etableret. Vores ambassader afholder ofte sammen public diplomacy-arrangementer med et nordisk islæt, hyppigst med et tematisk fokus på grøn omstilling, på klima- og energiemner. Samarbejdet mellem de nordiske ambassader skal styrkes, også med nye samlokaliseringer af nordiske repræsentationer.

Vi ser positivt på arbejdet med at fortsætte med at klarlægge betingelserne for et Nordic Cultural and Commercial House. Det er tanken, at bl.a. nordiske ambassader, virksomheder og kulturinstitutioner vil kunne placeres sammen i bæredygtige, omkostningseffektive og synlige nordiske rammer. Ambassadesamarbejdet udvikles også i dybden. De nordiske ambassader vil nu mere systematisk dele og indsende hinandens rapporter til udenrigsministerierne. Vi ønsker at se på mulighederne for en øget anvendelse af hinandens ambassader i politiske sager.

Om få uger mødes verdens politiske ledere i Paris for forhåbentlig at opnå enighed om en global klimaaf tale. Det emne har derfor naturligvis også haft sin særlige plads i vores drøftelser i løbet af året. Vi har i de nordiske lande altid været engagerede partnere i FN's klimaforhandlinger, og vi arbejder aktivt for omstilling til lavemissionssamfund. Globale reduktionstiltag er essentielle, men skal kombineres med en indsats for tilpasning til klimaforandringerne. Alle lande i verden oplever nu konsekvenserne af klimaforandringerne, og det er de fattigste og mest sårbare lande, der lider

mest. I stigende grad er disse konsekvenser en udløsende faktor for migration og konflikt. En tilpasning er helt afgørende i kampen mod klimaforandringer, og det bliver et afgørende element i den nye aftale.

Men alene kan offentlig klimafinansiering ikke bringe verden på sporet af en global temperaturstigning under 2 grader eller skabe den påkrævede nødvendige grønne omstilling eller ændrede investeringsmønstre. Derfor skal offentlig klimafinansiering bruges til at rejse yderligere klimafinansiering, inklusive fra den private sektor. Et fokus på fastlæggelse af de rigtige rammebetingelser for bæredygtige investeringer reducerer risici og kan samtidig styrke samarbejdet med private investorer. Det arbejde bidrager til at omstille finansieringsstrømmene fra fossil til fornybar energi.

Udfordringerne er mange, og derfor er det betryggende, at det nordiske udenrigs- og sikkerhedspolitiske samarbejde også udvikler sig og styrkes, sådan at vi kan imødegå udfordringerne sammen.

Afslutningsvis vil jeg gerne takke mine kollegaer for et godt og konstruktivt samarbejde. Tak.

Informasjon

Tale nummer

175

Type

Hovedindlæg

Person

[Kristian Jensen](#)

Speaker role

Udenrigsminister, Danmark

Dato

28.10.15 16:47